

Interpellation om patienternas delaktighet

Landstingsstyrelsens ordförande Monica Johansson

LANDSTINGET SÖRMLAND	
Ank.den	2017 -08- 17
Dnr	LS-LED17-1457/11

Landstingsstyrelsen beslutade den 6 oktober 2015 att skapa en strategi för delaktighet i hälso- och sjukvården för patienter och närstående, samt patient- och brukarorganisationer, efter en rekommendation från Samverkansnämnden. Bakgrunden var att den nya patientlagen trädde ikraft i januari samma år. Målen för strategin var följande:

- A. Patienten ska vara välinformerad och ges möjlighet till ett ökat inflytande över sin egen vård.
- B. Patienters och närståendes kunskaper, erfarenheter och synpunkter tas tillvara tidigt i utvecklingen av en hälso- och sjukvård som fokuserar på kvalitet som ökar värdet för patienten och därmed bidrar till en effektivare vård.
- C. Den övergripande ledningsorganisationen har en etablerad dialog med patient- och brukarföreträdare som ger möjlighet till systematiska bidrag till vårdens styrning och ledning i ett tidigt skede.

Delaktighet i Framtidens hälso- och sjukvård från år 2012

I beslutet om Framtidens hälso- och sjukvård, från 22 oktober 2012, var patienternas delaktighet ett centralt tema: *"För att hälso- och sjukvården i vårt län ska bidra till en fortsatt god hälsoutveckling för den enskilde sörmlänningen ska den arbeta för att stärka patientens ställning med ett ökat fokus på inflytande, delaktighet och kontinuitet."*

Landstingsstyrelsen konkretiserade ovanstående i ett strategiskt mål, beslutat den 12 februari 2013: *"I den nationella patientenkäten ska minst 90 procent av sörmlänningarna bedöma sin delaktighet i vården som god"*. Den viktigaste åtgärden angavs här vara införandet av så kallade "patientkontrakt"

I beslutet i fullmäktige från den 20 juni 2017 angavs följande: *"Patienten ska vara delaktig i alla beslut om sin egen vård. Det handlar om att delta aktivt i planering och genomförande av den egna vården i samarbete med vårdpersonal och vid behov i samarbete med närstående. Patientens ställning ska stärkas och sjukvården ska bli bättre på att tillvarata patientens och närståendes engagemang i att utveckla verksamheten. Den samlade kunskapen visar att ett personcentrerat arbetssätt och en delaktig patient har en positiv inverkan på vårdens resultat och ett effektivt resursanvändande."*

Delaktighet i landstingsbudget 2013 och framåt

Enligt landstingets budget för 2013 var det överordnade strategiska målet följande: *"Medborgarna får tjänster av god kvalitet, känner sig delaktiga och blir respektfullt bemötta."*

Med anledning av det strategiska målet beslutade landstingsstyrelsen den 12 februari 2013 att indikatorn skulle vara patientupplevd kvalitet, samt att målet för 2013 skulle vara ett resultat över rikssnittet, och att det långsiktiga målet till 2018 skulle vara att Sörmland är bland de fem bästa landstingen.

År 2015 (2016 skedde ingen mätning) var Sörmland på plats 15 avseende patienternas delaktighet inom primärvården. År 2016 var Sörmland på sista plats avseende specialiserade slutenvården.

I budgeten för Landstinget Sörmland år 2016 anges att *"Alla medborgare ska ha inflytande över sin egen vård och hälsa. De ska kunna påverka vårdens innehåll, när och hur vården utförs. Detta är särskilt viktigt för patienter med stora vårdbehov."*

Av årsredovisningen framgår att delaktigheten i Sörmland är lägre (71%) än i riket (74%).

Delaktighet enligt Patientlagen från år 2015

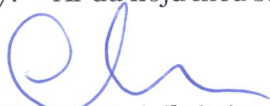
Enligt Patientlagen 5 kap, 1-2 § ska hälso- och sjukvården ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. En patients medverkan i hälso- och sjukvården genom att han eller hon själv utför vissa vård- eller behandlingsåtgärder ska utgå från patientens önskemål och individuella förutsättningar.

Enligt den rapport som Myndigheten för vårdanalys presenterade 20 februari 2017 har patienternas delaktighet generellt försämrats sedan patientlagens införande.¹

"Vidare upplever en lägre andel patienter att vården efterfrågar och välkomnar deras delaktighet. Patienternas önskemål om större delaktighet bekräftas även av andra studier. Patienter anser även att de i något lägre utsträckning har fått stöd från vården att anpassa den egenvård de själva utfört efter deras individuella behov."

Med anledning av ovanstående ställer jag följande frågor

1. Har konkreta, siffrersatta, mål formulerats och beslutats för varje målområde A-B-C ovan?
2. Har strategier eller handlingsplaner utarbetats för att nå dessa mål?
3. Har landstinget följt upp och utvärderat strategin och dess eventuella handlingsplaner?
4. Har landstinget mätt måluppfyllelsen, och vad är i så fall utfallet/resultatet?
5. Hur många patienter har sedan år 2012 tecknat "patientkontrakt"?
6. När kommer Sörmland att nå målet om att vara bland de fem bästa avseende delaktighet?
7. Är du nöjd med strategin, målen och eventuella handlingsplaner?

Magnus Leivik (M)

Nyköping, den 17 augusti 2017

¹ http://vardanalys.se/Global/Rapporter%20pdf-filer/2017/2017-2-Uppf%c3%b6ljning%20av%20patientlagen_vFinal-webb.pdf